

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
MODERN PROBLEMS FOR SOCIAL SCIENCE
(Актуальні проблеми соціальної науки)

для студентів

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 054 «Соціологія»

освітній рівень магістр

освітня програма «Гендерні студії»

вид дисципліни вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	20__/20__
Семестр	3
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	англійська
Форма заключного контролю	залік

Викладачі: доц. Бабенко С.С.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробила:

Бабенко С.С., к.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри

О.Д. Куценко (Куценко О.Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 16 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії Т.Г. Червінська (Червінська Т.Г.)

1. Мета дисципліни – вести студентів у світовий дискурс поточних дебатів соціальних наук про ключові соціальні проблеми, останні результати порівняльних досліджень; покращити навички академічної дискусії та презентації на англійській мові, сфокусуватись на можливості порівняльного аналізу соціальних проблем у різних суспільствах із подальшим використанням у власній дослідницькій роботі.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* англійську мову на рівні B1 (середній рівень), теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ, термінологія, концептуальна база та основи сучасної соціологічної теорії та досліджень.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї англійською мовою

3. *Мати* елементарні навички пошуку та вибору відповідної інформації англійською мовою, використання методологій та концептуальних підстав соціологічного аналізу; дискутувати, представити і обговорювати власну позицію обраної актуальної проблеми

3. Анотація навчальної дисципліни:

Зміст дисципліни фокусується навколо дослідницьких інтересів студентів, з одного боку, і, з іншого боку, відкритий для обговорення найважливіших актуальних питань соціологічних міжнародних порівняльних досліджень. Робота зосереджена на аналізі та обговоренні останніх публікацій у англомовних соціологічних рецензованих журналах з метою включення магістрантів в найбільш актуальний порядок денний академічних дебатів на основі останніх результатів досліджень. Формат роботи - колоквиум, який поєднує в собі дискусію, лекції, практичні завдання. Викладання та навчання англійською мовою для посилення професійної мовної спроможності магістрів, збагачення їх професійного академічного словника в соціологічній термінології, розвиток академічних навичок написання тез доповідей, дискусії, навичок презентацій.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Вивчити основні проблеми соціальних наук в рамках міжнародних передових соціологічних дебатів (в рамках основних доповідей конгресів Міжнародної соціологічної асоціації).
- Підвищити кваліфікацію у пошуку та виборі, аналізі та розробці джерел та ідей щодо власних досліджень МА, в рамках останніх публікацій у рецензованих міжнародних соціологічних журналах англійською мовою.
- Покращити навички академічної дискусії та презентації англійською, вміння порівняльного аналізу соціальних проблем у різних суспільствах.

Що спрямовано на формування наступних компетентностей:

- фк4. Здатність зіставляти соціокультурні особливості, соціальні відмінності та нерівності, причини їхнього виникнення та наслідки для суспільного розвитку.
- фк9. Здатність застосовувати соціологічні знання, вміння та навички у міждисциплінарних дослідженнях.
- фк16. Здатність до критичного аналізу та застосування феміністських теорій у дослідженні та поясненні соціальних явищ та процесів.

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми, методи і технології викладання і навчання	Методи оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	знати результати сучасних соціологічних досліджень ключових соціальних проблем	лекція, семінар	дискусії на заняттях, контрольна робота	10
1.2	знати систему базових соціологічних індикаторів дослідження якості життя та соціальних проблем сучасних суспільств	лекція, семінар	дискусії на заняттях, контрольна робота	10
2.1	вміти працювати з соціальною інформацією, даними соціологічних досліджень	лекція, семінар, самостійна робота	дискусії на заняттях, контрольна робота, презентація аналітичного опису, анотована бібліографія, підсумкова робота	10

2.2	вміти виявляти, аналізувати та інтерпретувати актуальні соціальні проблеми розвитку суспільства	лекція, семінар, самостійна робота	презентація аналітичного опису, підсумкова робота	10
2.3	здійснювати реферування наукових джерел англійською мовою, обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки.	семінар, самостійна робота	анотована бібліографія	10
2.4	вміти використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології при професійному спілкуванні; обміні інформацією; зборі, аналізі, обробці та інтерпретації даних й візуальному представленні результатів наукової діяльності.	семінар, самостійна робота	контрольна робота, підсумкова робота	10
3.1	демонструвати навички аргументованого представлення власної думки, компетентної та толерантної дискусії з опонентами.	лекція, семінар, самостійна робота	дискусії на заняттях, презентація аналітичного опису, аналіз презентації колеги, підсумкова робота	20
4.1	демонструвати навички самостійної дослідницької роботи, опанування новими знаннями	семінар, самостійна робота	дискусії на заняттях, презентація аналітичного опису, підсумкова робота	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)							
	1.1	1.2	2.1	2.2	2.3	2.4	3.1	4.1
прп13. Застосовувати соціологічні знання, вміння та навички у міждисциплінарних дослідженнях.		+		+	+	+		
прп19. Вміти визначати гендерно обумовлені проблеми в різних сферах суспільного життя				+			+	+
прп22. Застосовувати соціологічний підхід до аналізу гендерної проблематики	+		+	+				+

7. Схема формування оцінки.

7.1 Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

Форми роботи	Міп балів	Мах балів
Дискусії на заняттях (PH.1, PH.1.2, PH.2.1, PH.3.1, PH.4.1)	12	20
Контрольна робота (анотація статті) (PH.1.1, PH.1.2, PH.2.1, PH.2.4)	6	10
Презентація аналітичного опису (PH.2.1, PH.2.2, PH.3.1, PH.4.1)	12	20
Анотована бібліографія (15 джерел) (PH.2.1, PH.2.3)	12	20
Аналіз презентації колеги (PH.3.1)	6	10
Підсумкова робота (PH.2.1, PH.2.2, PH.2.4, PH.3.1, PH.4.1)	12	20
Всього	60	100

- підсумкове оцінювання: у формі заліку.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж *критично-розрахунковий мінімум – 60 балів* для одержання заліку обов'язково подати письмові роботи – відпрацювання пропущених семінарів з кожної невідпрацьованої теми дисципліни, анотовану бібліографію, презентацію аналітичного опису.

7.2 Організація оцінювання:

1. Дискусії на заняттях – теми 1-8.
2. Контрольна робота – після 3-ї теми, написання анотації статті англійською мовою (300 слів, в межах теми магістерського дослідження).
3. Презентація аналітичного опису – протягом тем 3-8 (за темами, за графіком). Презентація на тему в рамках магістерської дисертації на основі аналізу п'яти статей англійською мовою (опубліковані в рецензованих журналах).

4. Анотована бібліографія – протягом тем 3-8 (за темами, за графіком).
5. Аналіз презентації колеги – теми 3-8 (за темами, за графіком).
6. Підсумкова робота – після 8-ї теми.

7.3 Шкала відповідності оцінок

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекційних та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Теоретичні та методологічні виклики соціальних наук				
1.	Соціологія та методологічний плюралізм	2	2	10
2.	Дебати кількісної та якісної та мікс методологій в соціальних науках	4	4	10
2. Сучасні актуальні проблеми соціальних наук				
3.	Динаміка нерівностей: локальні та глобальні виклики	2	2	10
4.	Якість життя, екологія життя та соціальні відносини	4	4	10
5.	Глобалізація та євроінтеграція: виклики для українського суспільства	2	2	10
6.	Виклики майбутнього: сучасні дебати	4	4	10
7.	Міграція, біженці, ВПО, сучасні соціетнічні проблеми	2	2	10
8.	Соціальні ризики, безпека, тероризм	4	4	10
	<i>Підсумкова робота</i>	-	2	20
	ВСЬОГО	24	26	100

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 24 год.

Семінари - 26 год.

Самостійна робота - 100 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. *Eduardo Bericat, Maria Luisa Jimenez-Rodrigo* (Eds) (2019) *The Quality of European Societies A Compilation of Composite Indicators*. Springer. Pp. 27-148, 167-250, 295-334, 251-294.
2. *The ISA Handbook of Diverse Sociological Traditions* (2010), edited by S. Patel. London: SAGE.
3. *Collins C.* 99 to 1: How Wealth Inequality Is Wrecking the World and What We Can Do about It. –BK Publisher. - 2012. – pp.59-124
4. *Advances in Sociological Knowledge* (2002)ed, *Nikolai Genov* Pp 15-118

Додаткова:

1. *Albrow, Martin* (2002). *The Global Shift and Its Consequences for Sociology*. In: *Nikolai Genov* (Ed.) *Advances in Sociological Knowledge over Half a Century*. Paris-ISSC. Pp. 25-45.
2. *Beck U.* *Risk Society. Towards a New Modernity*. London: SAGE Publications, 1996.
3. *Comparative Research in the Social Sciences*. (Ed.) *N.Genov*. – Paris-Sofia, 2007. 220 p.
4. *Dahrendorf, R.* (2005) *Doubts about pluralism*. In: *E. Ben-Rafael and Y. Sternberg* (Eds.) *Comparing Modernities. Pluralism versus Homogeneity*. BRILL Publisher. Pp. 223-229.
5. *Domenico Tosini* *Sociology of Terrorism and Counterterrorism: A Social Science Understanding of Terrorist Threat // Sociology Compass* 1/2 (2007): 664–681,
6. *Gerring J.* *Single-Outcome Studies. A Methodological Primer // International Sociology*. - September 2006, Vol. 21(5): 707-734
7. *Inglehart R.* *Globalization and Postmodern Values // The Washington Quarterly* _ Winter 2000 23:1. – pp. 215–228.
8. *Inglehart, Ronald and Christian Welzel* (2005) *Modernization, Cultural Change and Democracy: The Human Development Sequence*. Cambridge University Press. Ch. 1, 2, Conclusion. [CD]
9. *InterEthnic Integration in Five European Societies* (Ed. *Nikolai Genov*). Berlin: Kramer. 2008.
10. *Kittel B.* *A Crazy Methodology? On Limits of macro-Quantitative Social Science Research // International Sociology*. - September 2006, Vol. 21(5): 647-677
11. *Mills M., Bunt G., Bruijn J.* *Comparative Research. Persistent Problems and Promising Solutions // International Sociology*. September 2006, Vol. 21(5): 619-631

12. Peter L. Berger and Samuel P. Huntington, eds., *Many Globalizations* (New York: Oxford University Press, 2002)
13. *Pluralism and the Multiple Forms of Modernity. An Interview with S.N. Eisenstadt* // *European Journal of Social Theory* 7(3): 391–404 [CD]
14. *Ragin Ch. How to Lure Analytic Social Science Out of Doldrums. Some lessons from Comparative Research* // *International Sociology*. - September 2006, Vol. 21(5): 633-646
15. *Schwartz, S. H. (1994). Beyond Individualism/Collectivism: New cultural dimensions of values.* In U. Kim, H.C. Triandis, C. Kagitcibasi, S-C. Choi, & G. Yoon (Eds.), *Individualism and collectivism: Theory, method and applications*. Newbury Park, CA: Sage. Pp. 85-119. [CD]
16. *Sztompka, P. (2010) "One Sociology or many?"* in *The ISA Handbook of Diverse Sociological Traditions*, edited by S. Patel. London: SAGE. Pp.21-28
17. *Sztompka, P. (2011) "Another Sociological Utopia,"* *Contemporary Sociology* 40(4): 388-396.
18. *Tilly J. Means and Ends in Comparison in Macrosociology* // *Comparative Social Research. Methodological issues in Comparative Social Science*. Vol. 16, 1997
19. *Ukraine in Transformation. From Soviet Republic to European Society.* \ Veira-Ramos, Alberto, Liubyva, Tetiana, Golovakha, Ievhenii (Eds.) Palgrave. 2020. Pp. 1-34, 261-276,

10. Додаткові ресурси:

- International Sociological Association congresses <https://www.isa-sociology.org/en/conferences/world-congress>
- Ulrich Beck: 'Europe at Risk: The Cosmopolitan Turn' https://www.youtube.com/watch?v=4L_ksmXh8po&ab_channel=EuropeanUniversityInstitute
- Michael Burawoy Global sociology <https://www.youtube.com/watch?v=VQ0CZsQcjQ8>
- European Social Survey (the ESS) <http://europeansocialsurvey.org/>
- EuroBarometer http://ec.europa.eu/public_opinion/index_en.htm
- European Values Study (EVS) <http://www.europeanvaluesstudy.eu>
- UN Human development index <http://hdr.undp.org/en/statistics/hdi/>
- Bertelsmann transformation index <http://www.bti-project.org/index/>
- Transparency international Corruption Perception Index <http://www.transparency.org/research/cpi/overview>
- World Bank Governance index http://info.worldbank.org/governance/wgi/sc_country.asp
- Democracy index http://www.democracybarometer.org/links_en.html
- R.Inglehart Happiness is Different Things to Different People: Subjective Well-being in Global Perspective https://www.youtube.com/watch?v=Y1acwqIIftY&list=PLUoldIt9EA7B_nuU-LHirTtdiF9K4Azl0